

Doula/Kulturtolk /hälsoguide

- Stöd till gravida på eget språk
 - Inför, under och efter förlossning
- Drivs av ideell förening
- Doulor på 14 språk
- 250 uppdrag sedan 2008
- Även mammagrupper på eget språk
- **En hälsoguide** är en person med stort nätverk som vill stötta människor att må bra. Att vara hälsoguide är ett frivilligt uppdrag och de gratis utbildning.

”Ta med en vän”

- ”Ta med en vän”
 - Kampanj för att öka andelen som gör cellprov
- Utformad för att spridas mun-till-mun
 - 3 korta budskap
 - Incitament att sprida budskapet
- Doulor fungerar som ambassadörer och ”dörröppnare”
- Kampanjen stötts med skräddarsydd marknadsföring
 - Banners på arabiska hemsidor
 - Tvättstugeanslag
 - Närradio
 - Annonsering

”Fri spirometri”

- Drop-in två gånger per månad sedan 2009
- Genomförs på olika platser i upptagningsområdet
- På plats ges diagnos och erbjudande om rökavvänjning
- Marknadsförs i lokaltidning och närradio
- Resultat
 - 15-30 personer per gång
 - 40 procent KOL-diagnostiseras

Vilka utmaningar upplever sjuksköterskorna på Angereds Närsjukhus?

Röster från lungmottagning (läkare och sjuksköterskor)

Viktigt med hög medicinsk och omvårdnads kompetens

Viktigt med hög kompetens inom kommunikation och respektfullt bemötande

- patienter ”scannar in” personalen blir bedömd – om det inte passar – så blir det inget möte
- varför uttrycker patienten sig på så ”annorlunda sätt”?
- vad gör posttraumatiska tillstånd med en människa?
- tidigare erfarenheter gör att många är misstänksamma mot myndigheter
- viktigt med kunniga tolkar
 - Inte alltid bra att få en personal med samma språk – det viktiga är att få en som kan åt och som kan kommunicera

Röster från KOL -sjuksköterskorna

Tiden möjliggör ett bra arbete!!!

John, 40 år. Svår lungsjukdom i många år.

”När John kommer så hänger han med oxarna och tycker att livet är svårt. Jag är med honom på undersökningen och behandlingen. Vi hinner prata både om fotboll o annat. Mitt i meningen kommer han på att fråga om medicinerna, mer snack om politik – kommer på att fråga om det senaste spirometriverärdet och tiden till dietisten. När han går hem, känner han sig så nöjd. Han behöver inte ringa på telefonen sen, för han har ju fått svar på sina frågor och han har blivit sedd.”

Även om patienterna får svåra besked, så känner de sig nöjda när de går härifrån. (KOL-ssk)

Röster från KOL/Spirometri

*Jag måste hela tiden prata med kroppen. Det går inte att säga stå här eller gör så.
Kroppsspråket förstår de flesta.*

Tankar hos diabetessjuksköterskor

Här finns inga standardvårdplaner. Varje möte blir så olika.

• *"Jag fick in en patient som behövde ta medicin 3/ggr dag. Hon nickade och svarade ja, ja. Det visade sig senare att hon inte förstod alls. Vi fick visa med bilder soluppgång, middagshöjd och solnedgång. Man måste vara lite kreativ."* (diabetessjuksköterska)

• *Jag som bara ska göra ögonbottenfotografering får ofta frågan om jag inte samtidigt kan ordna deras glasögon, se till att de får mediciner och kanske har de även ont i benet. Många har svårt att förstå att vi är ett specialistsjukhus. De vill ha hjälp med allt. Men man måste ta tid och berätta och förklara!* (undersköterska)

Röster från neurologisjuksköterskor Kramper/ anfall/ ångest?

• Vi fick in en patient som hade 2-3 anfall per natt. Hon hade tolk med sig och tolken intygade att det var mycket svåra anfall. Efter ett tag kom det fram att det handlade om ångestattacker 2-3 / natt och inte epileptiska anfall. Ordet ångest/anfall och epilepsianfall var samma ord på patientens hemspråk (neurologisjuksköterska)

• Hur ska man kunna kalla in överhuvudtaget människor på besök som inte förstår svenska, inte alltid är skrivkunniga. De som behöver tolk ska inte själva behöva boka tolk. Hur kan vi göra en MMT test, när patienten inte kan läsa?

• Ekonomin kan vara ett hinder – det är dyrt med medicinerna

Arbetsprocesser

- Skräddarsytt vårdutbud
- Nära samverkan med andra vårdaktörer
- Helhetssyn på patient och familj
- Teamorienterat arbetssätt
- Uppsökande verksamhet
 - Mobila enheter

Tillgänglighet

- Hjälp vid första telefonsamtalet
- Egenremiss
- Bokning i receptionen
- Drop- in och öppet hus
- Översättningar och språkliga anpassningar

Slutsatser

Hälsofrämjande sjukhus

- Patient
- Invånare
- Medarbetare
- Styrning och ledning

- Dra nytta av medicinska kompetens och legitimitet i utåtriktade aktiviteter
- Arbeta med kommunikation
- Inkludera hälsofrämjande insatser och samtal i vårdmöten med patienter

Mångfald bland medarbetarna

- Fokus på kulturell kompetens i rekrytering och kompetensutveckling. Medvetenhet om vårdpersonalens roll som budbärare av hälsobudskap

Angereds Närsjukhus verksamhet bedrivs i olika tillfälliga lokaler. Samtidigt pågår bygget av det nya sjukhuset som beräknas stå klar våren 2015.

